

Paragraf 132

Ärendenummer KS2022/165

Revidering av ägardirektiv för ENA Energi AB

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att ägardirektivet för ENA Energi AB, daterat 2022-05-11, godkänns.

Beskrivning av ärendet

Bolagens ägardirektiv revideras regelbundet och uppdateras för att tydligt beskriva ägarens ändamål med bolaget, klargöra grundläggande principer för verksamheten, ge ekonomiska och finansiella mål samt beskriva ägarens syn på utveckling av bolagets verksamhet. Den senaste uppdateringen skedde vid fullmäktiges möte den 13 mars 2022, § 41, då fullmäktige beslutade att bolaget ska i sina fortsatta verksamhetsplaner planera efter kommunens vilja att marken, där nuvarande huvudproduktion bedrivs, frigörs till senast 2035. Samt att bolaget ska presentera för moderbolaget en långsiktig hållbar plan, med eller utan produktion av elektricitet, för hur en åtkomst av marken ska realiseras.

EMABs styrelse beslutade den 20 april 2021 att VD får i uppdrag att göra en översyn av ägardirektiven för samtliga bolag i koncernen. I den översynen, vars resultat presenteras i detta ärende, har fler aspekter än årtalet för flytt av huvudproduktionen hanterats.

Ärendets beredning

Förslaget till nytt ägardirektiv för ENA Energi har beretts på avdelningen för ledningsstöd. Externt stöd från Styrelseakademin har använts för att stämma av innehållet. Förslaget har tagits upp för information på EMABs styrelsemöte den 30 mars 2022. Därefter har en ägardialog skett mellan presidierna för ENA Energi och Moderbolagets presidium den 4 maj. EMAB har därefter i ett extra styrelsemöte den 11 maj behandlat ärendet och lämnar bifogat förslag till ägardirektiv för ENA Energi.

Kommunledningsförvaltningens bedömning

Kommunen äger bolag och driver företagsverksamhet för att förverkliga kommunala ändamål. Verksamheten syftar ytterst till att skapa nytta för kommunen 2 (3) deras medlemmar. Det kommunala ändamålet ska framgå av bolagsordningen och utvecklas i ägardirektiv och bolagspolicy. Ägardirektiv och

bolagspolicy ska hänga samman och tillsammans med en aktiv dialog mellan ägare och bolag utgöra styrningen av bolagens inriktning.

Förslaget till ägardirektiv för Enköpings Energi har uppdaterats så att gemensamma delar om utdelningsprincip och hur rapportering till ägare från bolag ska ske nu återfinns i bolagspolicy istället för i ägardirektiven.

Andra uppdateringar är att ENA Energi ska beakta totalförsvarets krav i all sin verksamhet och vidta de förberedelser som behövs för verksamheten vid höjd beredskap. En annan ändring är att ENA Energi ska undersöka och beskriva förutsättningar för ö-drift. Ö-drift innebär att elproduktionen kan ske i ett geografiskt avgränsat elektriskt nät, bortkopplat från det nationella transmissionsnätet. Istället balanseras elproduktion och elförbrukning helt och hållet inom det så kallade ö-nätet.

Ytterligare en förändring är bolagets uppdrag att planera efter kommunens vilja att marken ska frigöras och göras åtkomlig senast 2035 ska kompletteras med att marken ska vara sanerad för att möjliggöra bostadsbyggande

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, kommunledningsförvaltningen, 2022-05-11
Ägardirektiv för ENA Energi AB, 2022-05-11

Kommunledningsförvaltningen
Magnus Åsman
0171-62 62 16
magnus.asman@enkoping.se

Kommunstyrelsen

Ägardirektiv för ENA Energi AB

Förslag till kommunfullmäktiges beslut

Ägardirektivet för ENA Energi AB, daterad den 11 maj 2022, godkänns.

Ärendet

Bakgrund

Bolagens ägardirektiv revideras regelbundet och uppdateras för att tydligt beskriva ägarens ändamål med bolaget, klargöra grundläggande principer för verksamheten, ge ekonomiska och finansiella mål samt beskriva ägarens syn på utveckling av bolagets verksamhet. Den senaste uppdateringen skedde vid fullmäktiges möte den 13 mars 2022, § 41, då fullmäktige beslutade att bolaget ska i sina fortsatta verksamhetsplaner planera efter kommunens vilja att marken, där nuvarande huvudproduktion bedrivs, frigörs till senast 2035. Samt att bolaget ska presentera för moderbolaget en långsiktig hållbar plan, med eller utan produktion av elektricitet, för hur en åtkomst av marken ska realiseras.

EMABs styrelse beslutade den 20 april 2021 att VD får i uppdrag att göra en översyn av ägardirektiven för samtliga bolag i koncernen. I den översynen, vars resultat presenteras i detta ärende, har fler aspekter än årtalet för flytt av huvudproduktionen hanterats.

Ärendets beredning

Förslaget till nytt ägardirektiv för ENA Energi har beretts på avdelningen för ledningsstöd. Externt stöd från Styrelseakademin har använts för att stämma av innehållet. Förslaget har tagits upp för information på EMABs styrelsemöte den 30 mars 2022. Därefter har en ägardialog skett mellan presidierna för ENA Energi och Moderbolagets presidium den 4 maj. EMAB har därefter i ett extra styrelsemöte den 11 maj behandlat ärendet och lämnar bifogat förslag till ägardirektiv för ENA Energi.

Kommunledningsförvaltningens bedömning

Kommunen äger bolag och driver företagsverksamhet för att förverkliga kommunala ändamål. Verksamheten syftar ytterst till att skapa nytta för kommunen

deras medlemmar. Det kommunala ändamålet ska framgå av bolagsordningen och utvecklas i ägardirektiv och bolagspolicy. Ägardirektiv och bolagspolicy ska hänga samman och tillsammans med en aktiv dialog mellan ägare och bolag utgöra styrningen av bolagens inriktning.

Förslaget till ägardirektiv för Enköpings Energi har uppdaterats så att gemensamma delar om utdelningsprincip och hur rapportering till ägare från bolag ska ske nu återfinns i bolagspolicyn istället för i ägardirektiven.

Andra uppdateringar är att ENA Energi ska beakta totalförsvarets krav i all sin verksamhet och vidta de förberedelser som behövs för verksamheten vid höjd beredskap. En annan ändring är att ENA Energi ska undersöka och beskriva förutsättningar för ö-drift. Ö-drift innebär att elproduktionen kan ske i ett geografiskt avgränsat elektriskt nät, bortkopplat från det nationella transmissionsnätet. Istället balanseras elproduktion och elförbrukning helt och hållet inom det så kallade ö-nätet.

Ytterligare en förändring är bolagets uppdrag att planera efter kommunens vilja att marken ska frigöras och göras åtkomlig senast 2035 ska kompletteras med att marken ska vara sanerad för att möjliggöra bostadsbyggande.

Ekonomiska konsekvenser

En flytt av huvudproduktion som möjliggör att marken kan användas för bostadsbyggande får stora ekonomiska konsekvenser. Sanering och rivning av byggnaden ger kostnader för kommunen och ett framtida bostadsbyggande möjliggör exploateringsintäkter. Under tiden fram till flytt behöver dessa utredas och redovisas för kommunfullmäktige.

Sociala och miljömässiga konsekvenser

I likhet med de ekonomiska konsekvenserna behöver tiden fram till flytt av huvudproduktion användas till att belysa både miljömässiga och sociala konsekvenser. Ett pågående uppdrag finns att ta fram ramverks hur olika aspekter såsom miljö, krisberedskap, resiliens kan vägas mot varande i syfte att ge ägaren ett bättre underlag för kommande beslut om ENA Energis framtid.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, daterad, 2022-05-11

Ägardirektiv för ENA Energi, daterad 2022-05-11

Hannu Högberg
Tf. kommundirektör
Enköpings kommun

Magnus Åsman
Strategisk utredare
Enköpings kommun

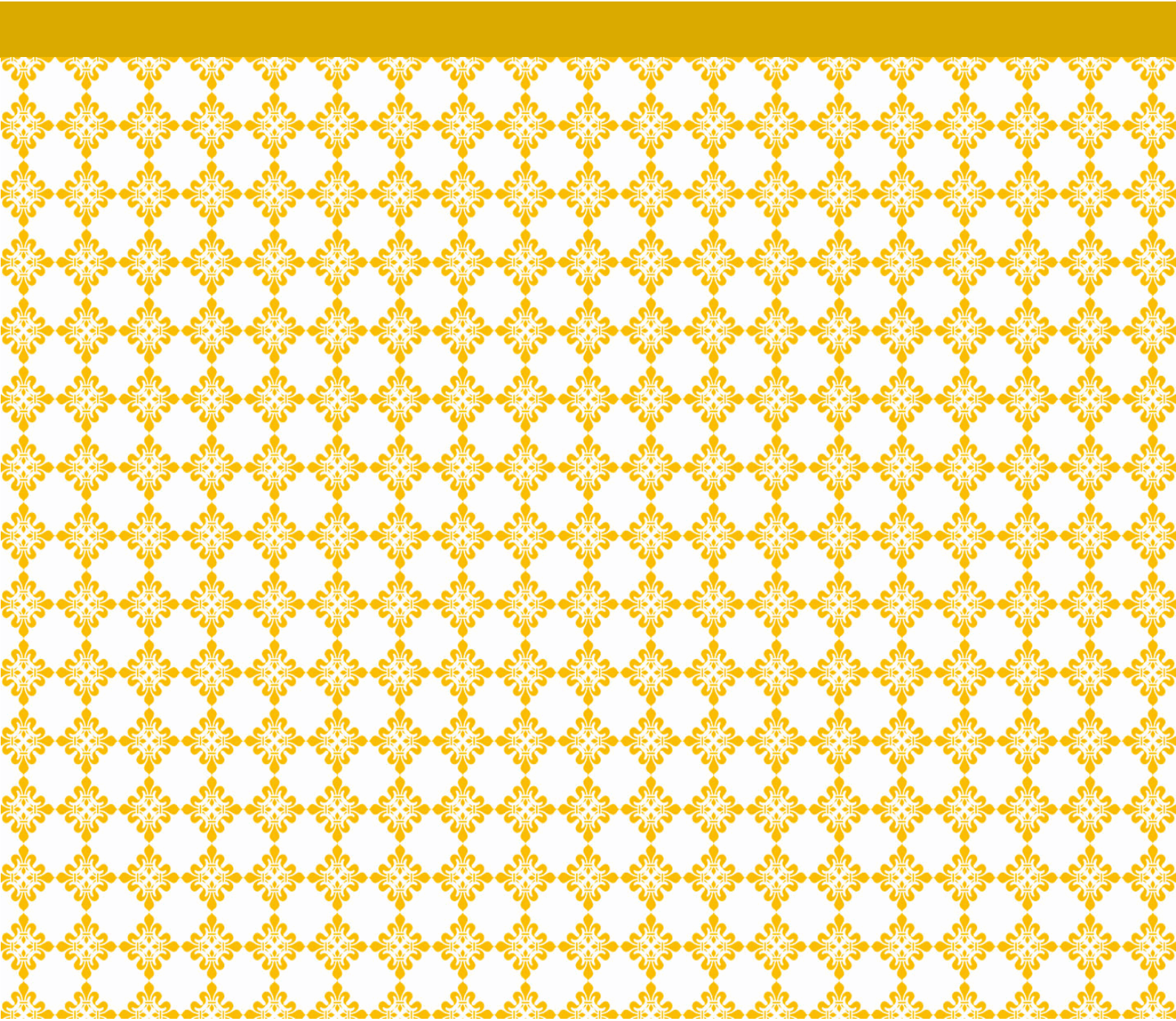
Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen, Enköpings Moderbolag, ENA Energi AB; för kännedom.

Ägardirektiv för ENA Energi AB

Enköpings kommun

**ENKÖPINGS
KOMMUN**

Kommunledningskontoret
Per Augustsson
0171-626506
per.augustsson@enkoping.se

Ärendenummer
KS

Dokumenttyp

Direktiv

Ersätter

Ågardirektiv Dnr (KS 2015/558)

Beslutad av

Kommunfullmäktige

Gäller för

ENA Energi AB

Gäller f.om.

2018-12-03

Ansvarig funktion

Finans- & bolagsstrateg

Gäller t.om.

Tillsvidare

Reviderad

2018-10-09

Kommunledningskontoret
Per Augustsson
0171-626506
per.augustsson@enkoping.se

Ärendenummer
KS

Dokumenttyp

Direktiv

Ersätter

Ågardirektiv Dnr (KS 2015/558)

Beslutad av

Kommunfullmäktige

Gäller för

ENA Energi AB

Gäller f.om.

2018-12-03

Ansvarig funktion

Finans- & bolagsstrateg

Gäller t.om.

Tillsvidare

Reviderad

2018-10-09

Innehållsförteckning

1. Bolaget som en del av den kommunala organisationen	1
2. Ändamålet med bolagets verksamhet.....	1
3. Grundläggande principer för verksamheten	2
4. Ekonomiska och finansiella mål.....	2
5. Utdelningsprincip	3
6. Utveckling av bolagets verksamhet.....	3
7. Underställningsplikt	3
8. Rapportering till ägaren	4
Definitioner.....	5

1. Bolaget som en del av den kommunala organisationen

ENA Energi AB (nedan "Bolaget") ägs av Enköpings kommun och är en del av kommunens verksamhet och ska omfattas av samma kontroll och uppföljning som kommunens egen förvaltning. Vidare ska bolaget beakta kommunens övergripande strategiska mål, långsiktiga planering och styrning samt policydokument där detta är tillämpligt. Bolagets verksamhet regleras, utöver lag och av bolagsordningen, av direktiv utfärdade av kommunfullmäktige, fastställda av bolagets årsstämma.

Bolaget ska drivas enligt affärsmässiga och marknadsorienterade grunder och via Enköpings kommuns moderbolag AB bereda kommunfullmäktige möjlighet att ta ställning, innan beslut tas som är av principiell betydelse eller annars av större vikt för verksamheten. Samordning mellan bolag och kommun är viktig och koncernsyn ska alltid beaktas.

2. Ändamålet med bolagets verksamhet

Bolaget ska medverka aktivt i utvecklingen av Enköpings kommun genom att:

- producera och distribuera kraftvärme inom kommunen, producera elektricitet, använda effektivast möjliga teknik för att minimera miljöpåverkan samt ha en taxesättning som främjar energihushållning,
- fortsätta utvecklingen av kretsloppsanpassad kraftvärmeproduktion,
- fortsätta vara delaktiga i kommunens internationella kontakter,
- vara en integrerad del i Enköpings kommuns verksamheter,

- verka för värdeskapande samarbete med andra bolag inom kommunkoncernen,
- för verksamheten utveckla och använda system som säkerställer höga krav på etik, kvalitet, miljö och arbetsmiljö.
- samverka med universitet/högskolor och andra relevanta forskningsmiljöer i projekt och framtagande av miljövänliga lösningar inom eget verksamhetsområde,
- bolagets sociala ansvar och etiska regler även gäller underleverantörer.

3. Grundläggande principer för verksamheten

Ansvar för bolagets organisation åvilar enligt aktiebolagslagen bolagets styrelse. Styrelsen har att utforma organisationen och kontrollen över verksamheten så att bolagets ändamål och mål tillgodoses. Verksamheten ska bedrivas på ett sätt som främjar långsiktig hållbar utveckling, såväl ekonomisk, social som ekologisk, och effektivt resursutnyttjande. Bolaget har att följa intentionerna i kommunens styrande dokument.

4. Ekonomiska och finansiella mål

Bolaget ska långsiktigt eftersträva god lönsamhet, finansiell stabilitet och investeringar utan ägartillskott. De definierade finansiella målen för bolaget är;

- Soliditeten ska kortsiktigt överstiga 20 procent och långsiktigt överstiga 30 procent.
- Avkastning totalt kapital ska ha ett genomsnitt som överstiger 7 procent. Det genomsnittliga värdet beräknas på tre år.

5. Utdelningsprincip

- Utdelning, koncernbidrag samt ägartillskott fastställs årligen av moderbolaget, Enköpings kommuns moderbolag AB.
- Avkastning och utdelning ska anpassas till bolagets utvecklingsmöjligheter, finansiella ställning samt behov av investeringar. Avkastningen ska vara så betryggande och på sådan nivå att ägaren inte behöver tillförsäkra bolaget nytt kapital.

6. Utveckling av bolagets verksamhet

En del av Bolagets verksamhet är att främja och medverka till att uppfylla Enköping kommuns vision och mål. Bolagets verksamhet är en viktig del i uppfyllandet av kommunens målsättning genom att utveckla en miljöeffektiv energiproduktion som bidrar till att Enköping kommun kan växa, utvecklas och vara en attraktiv kommun att leva i.

Bolaget ska i sina fortsatta verksamhetsplaner planera efter kommunens vilja att marken, där nuvarande huvudproduktion bedrivs, frigörs. Bolaget ska presentera för moderbolaget en långsiktig hållbar plan, med eller utan produktion av elektricitet, för hur och när en åtkomst av marken skulle kunna realiseras.

7. Underställningsplikt

Bolaget ska inhämta kommunfullmäktiges godkännande beträffande väsentligare investeringar samt övriga frågor som är av principiell betydelse eller av större vikt.

8. Rapportering till ägaren

VD ansvarar för att tertialsvis avlägga en likviditetsprognos samt förse moderbolaget med en skuldhanteringsrapport och styrelserapport.

Rapport	Innehåll
Resultatrapport	Varje tertials utfall och prognos avseende resultat- och balansräkning
Likviditetsprognos	Varje tertials utfall och prognos avseende betalflöden och saldon
Investeringsprognos	Pågående och kommande investeringar. Resultatutfall och avvikelser kommenteras
Skuldhanteringsrapport	<ul style="list-style-type: none"> • Lånevolym • Antal lån och lånestorleksfördelning • Snitträntor • Långivarfördelning • Förfallostrukturer (kapital och ränta) • Derivat per motpart

Definitioner

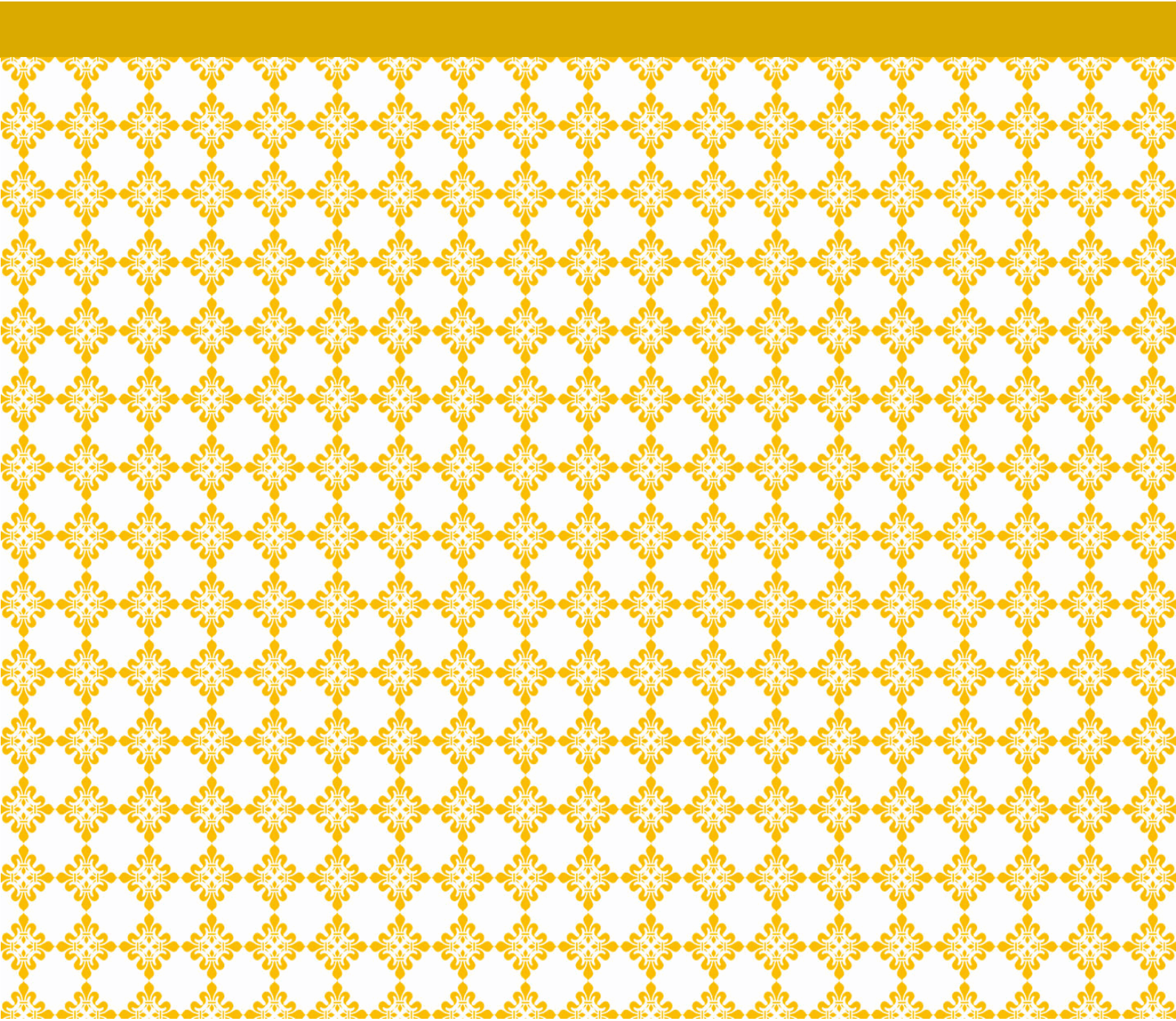
- Avkastning på totalt kapital talar om hur väl bolagets alla resurser förvaltas och inkluderar alla kostnader förutom de kopplade till finansieringen av bolaget. Målet används för att jämföra bolag både mellan och inom branscher då det är exempelvis okänsligt för bolagets kapitalstruktur.
- Avkastning på totalt kapital definieras som rörelseresultat plus finansiella intäkter vilket sedan divideras med balansomslutningen.
- Soliditet är en kvot mellan det egna kapitalet och det totala kapitalet som är bundet till verksamheten. Då eventuella förluster räknas mot det egna kapitalet beskrivs ofta soliditet som kapaciteten för ett företag att motstå förluster och ju lägre soliditeten är desto känsligare är verksamheten för ränteförändringar och amorteringskrav.
- Soliditet definieras som eget kapital genom totalt kapital.

Ägardirektiv för ENA Energi AB

Enköpings kommun (EJ FASTSTÄLLD)

ENKÖPINGS
KOMMUN

Dokumenttyp

Direktiv

Ersätter

Ägardirektiv Dnr: KS2018/175

Beslutad av

Kommunfullmäktige

Gäller för

ENA Energi AB

Gäller f.om.

2022-06-12

Ansvarig funktion

Avdelningen för ledningsstöd,
Kommunledningsförvaltningen

Gäller t.om.

Tillsvidare

Reviderad

Innehållsförteckning

1. Bolaget som en del av den kommunala organisationen	4
2. Ändamålet med bolagets verksamhet.....	4
3. Ekonomiska och finansiella mål.....	5
4. Utveckling av bolagets verksamhet.....	5
5. Rapportering till moderbolaget.....	6
Definitioner	6

1. Bolaget som en del av den kommunala organisationen

ENA Energi AB (nedan "Bolaget") är en del av kommunkoncernen och ska i sin dagliga verksamhet agera utifrån kommunens vision, strategier och mål. Formerna för roller och samspel mellan kommunen och bolagen regleras via kommunens bolagspolicy. Bolagens ändamål och uppdrag regleras av bolagsordningen. Bolagen ska sträva efter att genom sin verksamhet uppnå både affärsnytta och samhällsnytta.

Bolagets verksamhet är en viktig del i uppfyllandet av kommunens målsättning genom att utveckla en miljöeffektiv energiproduktion som bidrar till att Enköping kommun kan växa, utvecklas och vara en attraktiv kommun att leva i.

2. Ändamålet med bolagets verksamhet

Bolaget ska medverka aktivt i utvecklingen av Enköpings kommun genom att:

- producera och distribuera kraftvärme inom kommunen, producera elektricitet, använda effektivast möjliga teknik för att minimera miljöpåverkan samt ha en taxesättning som främjar energihushållning,
- aktivt verka för en omställning till ett hållbart energisystem.
- för verksamheten arbeta för att uppnå en social- och miljömässig hållbar utveckling.
- samverka med universitet/högskolor och andra relevanta forskningsmiljöer i projekt och framtagande av hållbara lösningar inom eget verksamhetsområde,
- bolagets sociala ansvar och etiska regler även gäller underleverantörer.
- **beakta totalförsvarets krav i all sin verksamhet och vidta de förberedelser som behövs för verksamheten vid höjd beredskap. (NY)**

3. Ekonomiska och finansiella mål

Bolaget ska långsiktigt eftersträva god lönsamhet, finansiell stabilitet och investeringar utan ägartillskott. De definierade finansiella målen för bolaget är;

- Soliditeten ska kortsiktigt överstiga 20 procent och långsiktigt överstiga 30 procent.
- Avkastning totalt kapital ska ha ett genomsnitt som överstiger 7 procent. Det genomsnittliga värdet beräknas på tre år.

4. Utveckling av bolagets verksamhet

Detta avsnitt kan användas för ägarens viljeinriktning / uppdrag för mandatperioden

Bolaget ska i sina fortsatta verksamhetsplaner planera efter att marken, där nuvarande huvudproduktion bedrivs, frigörs till senast 2035. **Marken som frigörs ska vara sanerad för att möjliggöra bostadsbyggande. (NY)**

Bolaget ska presentera för moderbolaget en långsiktig hållbar plan, med eller utan produktion av elektricitet, för hur en åtkomst av marken skulle kunna realiserars.

Bolaget ska undersöka och därefter presentera för moderbolaget förutsättningar för ö-drift för moderbolaget. (NY)

5. Rapportering till moderbolaget

Som princip ska Bolaget fortlöpande hålla Enköpings kommuns moderbolag AB väl informerat om sin verksamhet. Bolaget ska dessutom underrätta moderbolaget så snart betydande avvikelser från planer, utfall och budget föreligger. Vid negativa avvikelser ska

Bolaget rapportera vilka åtgärder som har vidtagits, eller som man planerar att vidta.

Vd ansvarar för att rapportering lämnas till moderbolaget för följande perioder och med angivet innehåll för respektive rapport. Bolaget ska följa de anvisningar och tidplaner som moderbolaget upprättar för rapporteringen.

Rapporteringen sker till kommunledningsförvaltningen som sammanställer rapportering till moderbolaget i egenskap av ägare och till kommunstyrelsen för kommunkoncernens samlade rapportering.

Tertialrapport (januari-april) Balansräkning, resultaträkning med prognos och investeringsrapport med prognos lämnas tillsammans med analys av periodens verksamhet och ekonomiska utfall med prognos. Uppföljning av självfinansieringsgrad samt övriga ekonomiska och finansiella mål lämnas.

Delårsrapport (januari- augusti) Balansräkning, resultaträkning med prognos och investeringsrapport med prognos samt finansiell rapport lämnas tillsammans med en analys av periodens verksamhet och ekonomiska utfall med prognos. Uppföljning av självfinansieringsgrad samt övriga ekonomiska och finansiella mål lämnas.

Årsbokslut (januari-december) Balansräkning, resultaträkning och investeringsrapport samt finansiell rapport lämnas tillsammans med en analys av periodens verksamhet och ekonomiska utfall. Uppföljning av självfinansieringsgrad samt övriga ekonomiska och finansiella mål lämnas.

Definitioner

- Avkastning på totalt kapital talar om hur väl bolagets alla resurser förvaltas och inkluderar alla kostnader förutom de kopplade till finansieringen av bolaget. Målet används för att jämföra bolag både mellan och inom branscher då det är exempelvis okänt för bolagens kapitalstruktur.

- Avkastning på totalt kapital definieras som rörelseresultat plus finansiella intäkter vilket sedan divideras med balansomslutningen.

- Soliditet är en kvot mellan det egna kapitalet och det totala kapitalet som är bundet till verksamheten. Då eventuella förluster räknas mot det egna kapitalet beskrivs ofta soliditet som kapaciteten för ett företag att motstå förluster och ju lägre soliditeten är desto känsligare är verksamheten för ränteförändringar och amorteringskrav.

- Soliditet definieras som eget kapital genom totalt kapital.